

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . 1 kor. Egy hóra. . . 1 kor. 50 H.
Negyedévre . . 3 Negyedévre 4 . . 50 .

Felolós szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utcza 47. és 49. szám.

Városunk ipari fejlesztése.

Irta: Dr. Logányi Gyula.

Debreczen, okt. 25.

Abból az ötletből kiindulva, hogy városunkban alakuló félben van egy szalaggyár fölállítására s így a szövőipar terén újabb teleppel gazdagodnánk, nem tartom feleslegesnek megemlíteni, hogy városi hatóságunk eddig sem vonta meg jóakaratu támogatását az ipari vállalatoktól s anyagilag is előmozdította és segítette az újabb ilyenmű vállalatok alapítását.

A város a maga jól felfogott érdekének is teszen szolgálatot, ha minden effajta vállalkozást erkölcsi és anyagi támogatásban részesít, mert azal a munka alkalmak számát és kereseti forrásokat szaporítván, a lakosság adózási képességét fokozza s általában az ipar és kereskedelem fellendüléséhez is hozzájárul.

Az ipari munka meghonosítása és felvirágzása nagyban hozzájárul minden osztály keresetének fokozásához s kiváltképpen a munkás osztály helyzetének a megjavításához a munka-

bérek növekedése folytán. Hogy ez mennyire nyomatókos gazdasági elv, kitetszik abból az egyszerű tényből, hogy a kereset emelkedésével a fogyasztás is növekedik, ami feltétlenül szükséges az ország boldogulásának és jólétének a biztosítására. Ha egy egész nagy osztály, mint a milyen a munkásosztály, nem vehet részt a fogyasztásban a kereset csekélyisége folytán, megéri az egész ország gazdasági élete, mert akkor előáll a fogyasztás szűk volta, a mi szerfölött bénítólag hatván a termelés minden ágára, gazdasági válságot idéz elő.

A fogyasztás kiváló szerepet játszik az ország gazdasági életében, a mi egyszerűen kitetszik abból a tényből, hogy a fogyasztás az ország jólétének a fokmérője. Az a leggazdagabb ország, a hol legnagyobb a fogyasztás, ami nagyon természetes.

E szempontból kiindulva első helyen áll Angolország, azután következik Észak-Amerika, Franciaország és Németország. Sajnos, Magyarország utolsó helyen áll a fogyasztás tekintetében s így a jólétben is, ami a szer-

fölött nagy költözésnek is magyarázata egyuttal. Ma már évenként több mint százezer az elköltözők száma.

Azért kell minden követ megmozgatnunk, hogy a nép fogyasztó képességét emeljük, amit másképpen, mint a kereset növelésével el nem érhetünk s ezt viszont csakis az iparfejlesztésével érhetjük el. És hogy e téren milyen nagyszabású eredményt lehet fölmutatni, kiviláglik leginkább Pozsony és Győr városok iparfejlesztő működéséből, mely virágzó gyáriparrá vezetett. E két város iparpolitikája tanulmányozására hálás tér nyílik s azért nagyon üdvös dolgot cselekedne városi hatóságunk, ha kultur vagy gazdasági tanácsosát elküldené oda, a ki a helyszínén megismerkednék azokkal az eszközökkel, melylyel a gyáripar fellendüléséhez hozzájárultak s egyuttal megtudná, mily erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti a város az új gyári telepeket.

Győrött a magyar vasuti kocsi és gépgyár 1500—2000 munkást foglalkoztat. A munkások és tisztviselők évi két millió korona forgalmat csinál-

„Sirtam eleget utánad.”

Irta: Babondali Pál.

A híres debreczeni cigány zenekar hangversenyének a hírére tele volt a vidéki megye székegy egészen modernül berendezett kávéháza. Nem volt üres asztal egy sem.

A széke primás egymás után szedte elő emlékezetéből a szebbnél szebb nótákat s a közönség kitörő lelkesedéssel tapsolta meg a szívből jövő s igazán művészi jáékot.

Az alispánné egy ében haju tüzes tekintetű csoda szép örmény menyecske — szinte az egész lelkével ott csüngött a primás nyirettyűjének minden mozzanatán s tüzes tekintete, hol felcsillant, hol elájult aszerint, amint végig rezgett a tágas teremben egy egy vig vagy szomorú magyar dal kedves melódiájá.

A cigányok sajátos ösztönével érezte ezt a primás s az igazán elbűvölően bájos menyecske érzése által még jobban lelkesítve valósággal felülmulta önmagát.

Nagy bolondja volt a szép nemnek „Karcsi” a széke primás. Ő maga nem is tagadta ezt, csak avval szokta volt ezen hajlandóságát igazolni, hogy ő nem bir pénzért egy muzsikálni, mintha egy pár szép szemtűzést elfogja az ihlet.

— Megfogja szívemet a gyönyör és lelkesedés ihlete s viszi a vonómat — szokta mondani — öntudatlanul csak arra ébredek mikor zeng a taps . . .

A zenekar végre is belefáradt, ha a primás nem is s pihentetni kellett a hegedűt. Megzugott a tetszés taps vihara, mikor a cigány primás tányérozni indult.

Már csak három asztal választotta el az alispánoktól. Mikor az alispánné is beleszólt az asztal körüli társalgásba — hol a széke cigánykalandjai s érdekes egyénisége képezte a beszéd tárgyát. — Csinos és érdekes ember! . . .

Az egyik földbirtokos vitte ép a szót.

— Ez a cigány — egy valóságos angol gentlemann, mondta s nyugodt, hideg és elegáns külsővel s izzó vad szenvedélylyel a szívében. Szinte lángol a szép hölgyekért, kikért sok bolondságra képes.

Azonban neki is van egy „achiles” sarka.

— Á, ez érdekes szólott közbe az alispánné.

— Árulja el a titkot, — noszogatta az elbeszélőt.

Hát ennek az érdekes embernek van egy nótája, a mely leggyönyörűbb vala menyői között s nem játszsa el senki emberfiának.

— Melyik az? unszolgatták az asztalnál levők.

— Sirtam eleget utánad . . .

A szép alispánné elhuzza nekem — mondta — szinte önmagához a szép asszony . . .

Par pillanat mulva oda érkezett diadalmas körutjában az érdekes cigány primás. A gyönyörűsége menyecske rástítottá delejes szép tekintetét a szép asszonyok cigányára s az szinte megbűvölve közeledett hozzá.

— Mondja Károly eltalálná a nótámat így idegenül? — kezdett ki vele a szép alispánné.

— Szeretnék gondolat olvasó lenni s végtelen boldog is lennék nagyságes asszonyom — felelte a világyáro cigány — ha ez sikerülne. De ez csak kísérlet.

— Talán ez? — kérdezte: Szép szemben lakik a meny angyalom?

— Nem ez, de meg mondom magának, ha megígéri, hogy eljátsza — mondta az alispánné, oly kedvesen kérő hangon — így birhatta rá Éva Ádámot az almába harapásra, — hogy még egy kö is engedett volna; nemhogy még egy gavallér cigány.

— Ha tudom — örömmel.

Kell, hogy tudja, mondta szinte szuggerálva a nő. hisz rég ősmert dal.

Legjobb téli czipők olcsón csak Glück Edénél kaphatók.

Pontos kiszolgálás. — Kossuth- és Piacz-utcza sarkán, a Kistemplommal szemben.

nak, s így anynyival emelik a város fogyasztását, ami meglátszik a város kereskedelmi fellendülésén s a házak értékemelésén, ami körülbelül 25 százalékot tesz ki. Egész új városrész emelkedett a telep körül. A várostól nyújtott kedvezmények folytán több új vállalat jött létre, így többek között a Leon-féle szövőgyár, továbbá lakk- és kenczegyár s egy viaszos vásznat előállító gyár.

Sopron, Szombathely, Pápa és Temesvár szintén mindent elkövet a gyáripar fejlesztésére s minden lehető kedvezményt nyújt a vállalkozási kedv fölbuzdulására.

Szolnok város esete is ékesen szóló bizonyítéka az iparpártolás sikerének és üdvös eredményének. Az oda való két gőzmalom a Scheflik-féle és Hungaria a folyó évben leégett s ha e két telep újra föl nem épül, akkor a városi pótdadó 15 százalékkal emelkedik.

Debreczen város egyoldalú gazdálkodása, az östermelés ma már korántsem elegendő arra, hogy hetvenezernyi lakosságának szükségletkielégítését fejezze, a munkaalkalmak számát szaporítsa s a kereseti forrásokat gyarapítsa. Minden lehető el kell követni tehát, hogy városunk hirneves kereskedelmét megmentjük s az egyoldalú gazdaságot a gyáripar fellendülésével kiegyensúlyozzuk.

A tiszántúli egyházkerület közgyűlése.

(Harmadik nap.)

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 27.

Tegnap folytatta és fejezte be a tiszántúli ev. ref. egyházkerület tanácskozáseit a tagoknak csekélyebb azámu érdeklő-

— „Sirtam eleget utánad“ . . .
Az eddig szintén elbűvölt cigány szinte megtántorodott. Az egész asztaltársaság figyelte, hogy mi fog történni.
Ő pedig végig simította kezét homlokán s halkán folytatta.

— Az öcsém, kit apám rajongásig szeretett öngyilkossá lett egy szép leányért. A lánynak ez volt a nótája, azóta a banda csak egyszer buzta el e dalt — mikor a temetőbe kísértük vele az öcsémet . . .

Nem is huzzuk mi azóta semmi kincsért . . .

— Fáj, megtagadnom a kérését nagyságos asszonyom — de ez a dal ki van törölve a műsoromból — kezdte a cigány. Persze valami balga szerelmi emlék a gátja? — s most engem büntet érte, pedig majd meghalok e szép dalért.

Olyan esdekelve nézett a primás szemébe, hogy szinte lehetetlen volt, hogy az megtagadhassa a kérését.

— Kinos a helyzetem, hogy meg kell a kérését tagadnom nagyságos asszonyom — felelte a cigány — de nem tehetem.

Emberré ölnék vele!

— Egy dallal embert ölni? Talán egy szép cigány leányt? kérdete az alispán. Nem! Az apámat!

?? ? Minden szem rátekintett.

dése mellett. Tegnap már György Endre, volt földmivelésügyi miniszter is, ki csütörtökön a királynál volt kihallgatáson, megjelent a gyűlésen. Degenfeld József gr. főgondnok megnyitván a gyűlést, a tegnapi gyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették. Ezután a még le nem tárgyalt ügyeket vették elő, s mondták ki felettük határozatukat az igazgatótanács javaslata alapján. Tudomásul vették a hajdusoboszlói ev. ref. egyház adományát a debreczeni siketnéma iskola javára. Elfogadták a máramarosszigeti lyceum jelentését és az alsószabolcs hajduvidéki egyházmege pénzügyének rendbe hozatalát.

A nyirábrányi egyház részére az 1200 koronás segélyt ismét megszavazták. A debreczeni felsőbb leányiskola tankönyvajánlását áttették a tanügyi bizottsághoz. A gebei egyház ügyeinek megvizsgálására s a belnyatánokok között emérgesedett személyi ügyek elintézésére, a nagykarolyi egyházmege fegyelmi bíróságát fogják kiküldeni. A péterfalvi egyház kölcsön konvertálását tudomásul vették. A forgolányi egyház ama kérését, mely szerint a tökesegélyt a templomépítés céljaira fogják felhasználni, teljesíthetőnek tartották. A nagy és fényes mezőturi egyházban a tanítói fizetések felemelése miatt felzavart lelkiyugalmi hívek ama kérését, melynek értelmében a régebbi presbyteri határozathoz alkalmazkodnak, teljesítették. Itt különösen feltűnt beszédével a mezőturi pap, Gergely Antal.

A mezőteleki iskola átadási szerződését elfogadják, s határoztak a Molnár Gizella makói tanítónő ügyében, s az egész ügyet az egyh. megyei közigazgatási bizottsághoz tették át. — Itj, Görömbey Péter lelkész részére, aki jövőre Genfben megy tanulmányútra, a kért 1000 korona összeget megszavazták. Az akad. albizottságnak a bö cseleti fakultás tárgyában tett formális előterjesztését tudomásul vették, s ezzel kapcsolatban kérték gróf Degenfeld József főgondnokot, hogy fogadja el az egyetemi bizottság elnökségét; ő azonban a több felől megnyilatkozott kérés, bizalom szavai után sem volt hajlandó e tekintetben régi álláspontját megmásítani. — Tudomásul vették a gymnasiumi felügyelő, a gymnasiumi igazgató és dr. Erdős József vizsg. biz. elnök jelentését A Szántó 1000 koronás alapítványt Janesó Sámuel eperjesi gymnasiumi tanulónak adták rokonság czímen. A tanító képezde igazgató jelentését és proppozícióját elfogadták. A tanító képezdei vizsgálatokról szóló jelentés örvendétes tudomásul szolgált. Ez után még több a műsoron levő kisebb fontosságú ügyeket tárgyalták le, s a gyűlés délutáni 1 órákor véget ért.

Vérfürdő Oroszországban.

Kitör a forradalom.

Utazás szuronyok közt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 27.

Oroszország ismét nagy válságok előtt áll. Csupa tűz és láva az egész birodalom — s kétséges, hogy holnap, vagy holnap után nem fog e lángba borulni a szerencsétlen állam. Intő példa mindenesetre Bécsnek az Oroszországban most folyó nagy és nemes emberi lázadás.

Távirataink a nagy eseményekről a következőkben adnak számot.

Berlin: Frigyes Lipót hercegeknek

Varsóból való elutazásáról a Voss. Z g.-nak jelentik Varsóból: A herceg utazása a lehető legnagyobb ovatossági intézkedésekkel ment végbe. Berlinből külön vonatot küldtek a herceg elé háló és étkező kocsival. A vonat elindulása esti kilenczefél órára volt megállapítva és intézkedés történt, hogy a vonat 9 órákor 12 terítékű vacsorát szolgáljanak fel. Mindent a legnagyobb rendben végeztek. A pályaudvaron egy század gyalogság volt zenekarra! Egyszerre az az értesítés érkezett, hogy a herceg nem utazik el. A személyzet és a katonaság eltávozott. Negyedóra múlva parancs jött, hogy a herceg szalonkocsijában van és a vonatnak el kell indulnia. Nagy rémület támadt erre, senki sem vette észre a herceg megérkezését. A vonat tele volt katonasággal, minden ajtónál, ablaknál szuronynyal álltak őrt. A pályaudvar el volt zárva és sötét volt. A vonat ablakai sötétek voltak. Éjfélkor megadták a jelet az indulásra, elől egy katona vonat ment, ez is sötét volt. A mozdonyon csak tisztek és mérnökök voltak. Két percz után jött a herceg vonata, melynek a határig 6 szor kellett megállni, mert a katona vonat azt jelezte, hogy a pálya nem egészen tiszta. A vonat 6 óraor érkezett Alexandrovob, ahol német személyzet vette át.

Berlin, Pétervárról jelentik: A lakosság ma ostromot intézett az élelmi czikk kereskedők ellen, mert az a hír volt, hogy az üzletek 3 napig be lesznek zárva. Az árak 3-szor olyan drágák lettek. A kereskedők fosztogatástól félnek, ezért hatalmas deszkákkal zárják el a kirakatokat. A város több helyén tüzértség töltött ágyukkal várja a parancsot. A birodalmi bankot katonaság őrizi. A posta nem továbbítja az ujságokat, a helyzet rendkívül feszült, vagy kitör ma vagy holnap a forradalom, mely borzasztó vértüfövel fog végződni vagy megszűnik a sztrájk.

Pétervár. A Narva városrészben éjjel véres összeütközés volt munkások és katonaság között, 100-nál több munkás elesett.

Varsó. Az orosz határ mentén kitört forradalom miatt a porosz határezredek tegnap óta a kaszárnyákban készenlétben tartják.

Pétervár: A cár sokáig habozott amíg Witte kinevezését aláírta és csak akkor határozta el magát, mikor Buligin kifejtette, hogy Witte az egyetlen ember, a ki a mostani viszonyok között a rendet helyreállítani képes, Witte nek miniszterelnökké és Trepovnak főparancsnokká való kinevezése kiegészítelte ezt a két férfiut.

Varsó: A strájkoló munkások ma megtámadták a Varsó-bécsi vasut pályaudvarát és az összes épületeket felgyújtották. Az összes tüzoltóság csak akkor fogott a munkához, mikor a katonaság erre kényszerítette. A városban nagy a rémület. A katonaság minduntalan összeütközik a munkásokkal.

Pétervár: A múlt éjjel a cár elnökletével koronatanács volt. Hír szerint elrendelték az egész orosz hadsereg mozgósítását.

Pétervár. Már czári manifesztum fog megjelenni, mely megadja a sajtó és gyülekezési szabadságot.

Őszi és téli a legjobb a legszebb a legtartósabb
idényre

Czipők
és oszlanák

mérték után megrendelhetők. — A nálam készített czipők ingyen javíttatnak.

Lebovits Zsigmond

uri és női czipész
Arany János utca 46.

Páris. Pétervárról jelentik a csár lemondott Kopenhágai utazásáról. Valószínű, hogy a csárné, kit az események igen nyugtalanítanak csárizsökökkel néhány hetet Kopenhágában fognak tölteni.

Varsó. Több fegyveres banda tegnap megakadályozta az ujságok megjelenését.

Páris. Pétervárról jelentik, a várost katonai kerületekre osztották, a sztrájkolók nyugodtak, összeütközés el volna kerülhető, ha kozákok és rendőrök nem izgatnák a népet.

Politikai helyzet.

Tisza István gróf nyilatkozata.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 27.

A hangulatot gróf Tisza István nyilatkozatai dominálják. Ennek a fátnatikus hevű, szózatosszavú politikuskának a pártjára tegnap ismét valósággal megrázó hatású volt, de a helyzeten tulajdonképpen külsőségeiben nem változtatott. Azok, a kik tudják, hogy másképpen nem boldogulhatnak, mintha az egzisztenciájuk költségeiről a kormányok gondoskodnak, mégis átmennek a haladó pártra, a többi pedig megmarad abban a kényszerű helyzetben a melybe éppen Tiszának a politikája vitte. Annyi bizonyos, hogy a szabadelvű párt álláspontja most is lehetetlen mert hiányzik belőle az őszinteség ereje.

Az a magatartás, amelylyel a Fejérváry-kormány alkotmányellenes és törvénytelen létezését és ezzel a nemzet önállósága ellen irányuló hadjáratot passzive támogatta Tisza, olyan árnyat vet a pártpolitikájára, melyet semmiféle akció nem tesz immár szimpatikusá. Legkevésbé pedig az általános választói jog ellen indítandó éles harc, amelynek konzekvenciái ugyan pillanatnyira hasznára lehetnek az országnak, mert a kormánybukását gyorsítják meg, de amelynek táborának a győtrelem után önmaguk ellen kell öngyilkosságot elkövetnie. Az általános választói jog Kristóffy kezében taktikázás s már csak azért sem kell, mert a nemzet akaratának meghiusítását akarják vele, de a nemzeti küzdelem sikere után a politikai céljainak első sorába kerül... És akkor a szabadelvűpárt megint nem tudja mit csináljon.

Az ellenzéken különben egyáltalán nem hisznek a szabadelvűpárt fellépésének igazságában. Vannak politikusok, akik meg vannak győződve arról, hogy kiosztott szerepekről van szó. És diadalmasan hallották, hogy Fejérváry Tisza föllépésére kijelentette, hogy nem törődik vele, mert a programját nem neki csinálta, hanem az országnak. Fejérváry és Tisza éles antagonizmus-

ban. Hát józan fővel hihetni ennek a komédiának?

Zselyig ügy.

Heteken át tartott nyomozás, a külföldön és Budapesten folytatott kutatás és egész légió ember kihallgatása után ma végre befejezhető a berlini röpirat nyomán támadt bűnpör vizsgálatát. Bakonyi bíró a mai napon átküldi az aktákat indítványtétel végett a királyi ügyészséghez. A vád tekintetében, amely tudvalevőleg felségsértésre irányul; három vádlottat sikerült összefogni a máig is fogságban levő Zsigány Árpád, továbbá Baneth Sándor és Dénes József személyében. Hogy aztán az esküdtszék majd el is ítéli e őket, vagy csak egyet is közülök — más kérdés. A vizsgálóbíró ma még kihallgatta utóljára Baneth Sándort, aki védője, dr. Bródy Ernő kíséretében jelent meg. Összefügg a röpirat botránypörével el tudva lévőleg az a büntető följelentés, melyet dr. Halmai Elemér tett Bérczi Béla rendőrtanácsos ellen, hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolva a rendőrtanácsost. De e panasz tárgyában, legalább eddig, az ügyészség nem tartotta szükségesnek csak egy lépést is tenni.

Kristóffy nyilatkozata.

Kristóffy belügyminiszter ma az általános választói jogról a következő kijelentést tette:

A kormány programjában benne van a választói reform — még pedig úgy, ahogy azt bogsáni beszédemben vázoltam. Igenis; általános és titkos választás lesz. A választói jogosultsághoz mindössze két föltételt kértünk. — Az egyik az, hogy irniolvassni tudjon, a másik pedig az, hogy huszonégy esztendősen legyen. — Valamilyen cenzusról azonban szó sem lehet. Ma egymillió választó van; a reformok életbeléptetése után kétmillióhatszázezer választó lenne. Ez tehát általános választói jog lesz. Persze, tekintettel kellett lennünk a magyar nemzet követelményeire és éppen ezért, míg Franciaországban a lakosságnak több mind negyede, Angliában hatoda, Németországban ötöde, Itáliában hatoda választó: eddig nálunk a lakosságnak 15-8% lesz választó — úgy, hogy a választók száma megduplázódik. Ez az igazság.

Három beszámoló.

Politikai esemény Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 25.

Debreczen három országgyűlési képviselője vasárnap tartja beszámolóját a Bika szálloda dísztermében. A nagy politikai esemény már a fővárosi sajtót is foglalkoztatja. Ugy volt, hogy a beszámoló délelőtt 10 órakor veszi kezdetét. Közbejött akadályok miatt azonban nem tíz, hanem tizenegy órakor veszi kezdetét a nagyszabású politikai gyűlés, A beszámolóra különben a következő falragaszon hívja fel a polgárságot [az előkészítő bizottság.

Felhívás Debreczen város képviselőválasztó polgáraihoz!

Polgártársak! Városunk országgyűlési képviselői: Dr. Thaly Kálmán, Dr. Bakonyi Samu és Szabó Kálmán folyó hó 29-én d. e. 11 órakor az Arany Bika szálló dísztermében tartják meg beszámoló beszédeiket. Hazafias lelkesedéssel és térfiu önért-

zettel számolnak be arról, hogy a legnehezebb körülmények közt is hiven kitarítottak a nemzeti követelések mellett.

Jelenjünk meg beszámolóikon, fejezzük ki szeretetünket és ragaszkodásunkat képviselőink iránt!

Legyen ez annak biznysága, hogy a nemzeti követelések mellett mi választók is kitarítottunk s ki is tartunk hiven, becsületesen!

Képviselőink ünneplése által fejezzük ki bizalmunkat a szövetségelt ellenzéki pártok iránt!

Ugyanezáltal tiltakozunk az ország mai alkotmányellenes kormányzásával szemben!

Adjuk tudtára! mindenkinek, a kit illet, hogy Debreczen polgársága az elv-feladás árán kínált, csábító ígéretek elutasítja, a nemzet Január 26-iki ítéletének végrehajtását kívánja.

Éljenek a Nemzeti Követelések!!

Éljenek Szeretett Képviselőink!!

Debreczen, 1905. Október hó 26-án.

A debreczeni függetlenségi és 48-as és a debreczeni Ujpárt intéző bizottságai.

Rejtélyes halott.

A Tisza titka.

— Saját tudósítónktól. —

Szeged, okt. 27.

Szegedről jelentik: Ma délután 3 óra tájban a közuti hidon alól, mintegy száz méternyire, a dunagőzhajózási társulatnak egyik matróza, G. Szabó Sándor a 318-as uszály hajóról egy szétfoszlásnak indult uszó holttestet fogott ki a Tiszából. Az esetről értesített rendőrség részéről Fodor Jenő alkapitány sietett a helyszínére, aki egy teljesen feloszlott női holttestet talált, melynek fekete selyem ruhájából is csak egyes foszlányok maradtak meg. Nyakán kétsoros fehér üveg-gyöngy nyakláncz, lábán finom fűzőscipő volt. Kiletét megállapítani nem sikerült; a nyomozás azonban egyelőre két lehetőséget vesz föl. Még a nyár folyamán, július 2-án történt, hogy egy szerelmes pár csolnakázás közben a Tiszába fulladt. A felsővárosi plébánián, a minoritáknál nevelkedett Csikós Mihály 17 éves fiúval az ugyanott, a plébánián szolgált Faragó Jolán nevű, kis-kun-halasi születésű, 21 éves menyecske baráti viszonyt kötött. Vasárnapi szórakozásképpen, július 2-án, kora délután csolnakba ültek a felső Tiszaparton s át-eveztek az ujszegedi oldalra. Ott egész alkonyatig fürödtek nagyobb társaságban. Azután ismét csolnakba keltek, hogy a partra visszavevessenek. Nem messze a parttól a csolnak megakadt egy kisebb teherszállítóhajó vontatókötelébe s felborult, hogy mindketten a vízbe estek. Mindketten elmerültek, még mielőtt a segítség megérkezhetett, volna. Csikós holttestét pár nap mulva kifogták, de az asszonyt hasztalan keresték. A rendőrség lehetségesnek tartja, hogy a ma kifogott holttest a szerencsétlen Faragó Joláné.

Ugyancsak a nyár folyamán történt, hogy egy vásárhelyi leány ismeretlen okból megszökött a szülői háztól. Szegedre jött s itt — talán szerelmi bánatában — a közuti hidról a Tiszába ugrott. Kendőjét, melyet a hid karfáján hagyott, most is őrzi a rendőrség. A rejtélyes halott kiletének a megállapítására a nyomozás folyamatban van. Fodor kapitány a temetésig a hullaházba szállította a holttestét.

Czipő király

A szögze tessék ügyelni.

Debreczen, Placz-u. 49., a főposta kapujával szemben. Öszre és téire legolcsóbban lehet vásárolni női-, férfi- és gyermek czipőket

Tolnai Dániel

elsőrangú czipő-üzletében.

Vármegyénk és vidéke.

Öngyilkos aggastyán.

— Saját tudósítónktól. —

Balmazújváros, okt. 27.

Valaha jobb idöket élt öreg ember dohta el magától Balmazújvároson életét, abban az idöben, amikor már deres öszének utolsó napjait morzsolgatta. Az öngyilkosságról a következöket jelenti ottani tudósítónk:

Nagy János erős puritán jellemü ember volt. Végig küzdötte a szabadsáért folytatott nehéz küzdelmes harcokat s valaha jobb módnak örvendett, de a kegyetlen végzet megfosztotta mindenétől. Azóta két kezének nehéz munkájával kereste mindennapi kenyerét. — Napszamos lett. — Ettől az idötől egyre szomorubbak lettek napjai. — Kevés volt a munka, kevés a jövedelem.

Ez emésztette fel életerejét, a folytonos nehéz munkaközben az öszfürtök is meglátogatták, ereje hanyatlani kezdett és igy még kevesebbet tudott dolgozni, természetes még kevesebb lett a jövedelme. Utoljára már betevő falatra is alig telt. Az utóbbi hónapokban pedig már csak jóakaróinak adományából tengette életét.

Ez a nehéz állapot végre aztán elkésé-ritette öreg napjait. Elhatározta tehát, hogy elpusztítja magát. Többször megkísérelte életét eldobni magától, de mindannyiszor megakadályozták. E hó 26 án aztán végre hajtotta sötét szándékát, egy magára hagyott pillanatban, ugy találták meg élettelenül.

Mínt hogy a községi orvos a feltétlen öngyilkosságot megállapította, a temetését elrendelte. Ott domborodik már az öreg 48 es honvéd sirja, a balmazújvárosi temetőben.

Sírját a közalap fogja gondozni.

Garázda tolvajbando. A hét folyamán egy tolvajbando garázdálkodott a vármegyében. Sok tanyát, gazdaságot meglátogattak, és sehonnan sem mentek el anélkül, hogy ne loptak volna. Igy meglátogatták Bleuer Miklós bérletét is s onnan egy tehenet loptak el. A csendőrség erélyesen nyomoz.

Színház.

Heti műsor.

Vasárnap d. u. Lili Operette.
Vasárnap este Czifranymoruság színmű
Kiss Irén III-ik felléptével.
Hétfő Buborék. vigj. Kiss Irén utolsó
felléptével (A.)
Kedd Ember tragédiája. Drámai köl-
temény. (B.)
Szerda Ember tragédiája. (C.)
Csütörtök Czigánybáró. Operette. (A)
Péntek Figaró házassága. vigj. (B.)
Szombat Lisistrata. Operett. Ujd. (C.)

Mongodin ur felesége. Debreczen közönsége tegnap teljes nagyságában látta a veszteséget, mely az által érte, hogy Kiss Irén nem állandóan szerződött tagja a társulatnak. Ismertük már elsőrendű kvalitásait régebről. Tegnap mint Mongodin ur felesége az önmagában teljesen értéktelen szerepből értékes és minden részletében jól és tökéletesen kidolgozott, érthető és teljesen elfogadható jellemet konstruált. Játéka rendkívül finom s arczjátékával, taglejtésével többet tett a szerepébe, mint a mi a szöveg

szerint egyáltalában be is férne. Ilyen interpretáció mellett természetesen érthetővé és kedvessé kell válnia a legnagyobb ürességekkel telt bohózatnak is és ilyen Mongodin ur felesége. Mikor a végjelenetben a Harpia saját leleplezett hazugsága sulya alatt görnyedve alázkodó feleségzé alakul át, igazán nem tudtuk, mit bámuljunk, Kiss Irénen inkább: a finom distinációt-e, bámulatos önfegyelmézettségét e, avagy arczjátékának bámulatos kifejező voltát-e?

Szépen kiegészítette Mongodinné játékát Békés jozű Mongodinja. Neki könnyebb dolga volt, mert szerepe hálás volt. A közönség zajos tapsokkal jutalmazta Kiss Irént s tisztelői két hatalmas virágkosarat és egy csokrot nyújtottak fel neki és nyílt színen is többször kitapsolta.

Az államtitkár ur mai előadására tekintettel Kiss Irén vendégszereplésére, a jegyek egy része már tegnap elfogyott. Az előadás iránt nagy az érdeklődés, mert Kiss Irénnek egyik legjobb alakításában lesz alkalma gyönyörködni a debreczeni közönségnek ma este.

Uj darabok. A színház igazgatósága egy csomó ujdonság előadási jogát szerzette meg a téli szezonra, a melyek gyors egymás utánban fognak színrekerülni. A Lisistrata operette lesz az első, melyet az énekes személyzet be fog mutatni olyan kiállításban, mely méltóan fog feltűnést kelteni. A legközelebbi drámai ujdonság Lamperth Géza Deér Judit rózsája című eredeti magyar drámája lesz, mely magyaros hazafias miliójével a fővárosi nemzeti színházban igen nagy sikert aratott. A „Csepürágók“ című operette kerül ezután bemutatásra, melynek a Magyar színházban volt jelentős sikere.

Gyermekjegy a színházban. A gyermek jegyek kiadását a tanács engedélyezte. Zilahy igazgató kérvényt nyújtott be a tanácshoz, hogy a letiltott gyermekjegyek határozatát változtassa meg. Zilahy ellogadható kérésének a tanács helyt adott, és előbbi határozatát, oly módon módosította, hogy vasárnap délutáni előadásokra egy támlásszék vagy egy erkély jegyre két gyermek részére váltható egy egy jegy. Az esti előadásokra, miután ugy is csak vétve hozzák a szülők gyermekeiket, öt-hat gyermekjegy kiadása engedélyeztetik.

Kiss Irén meghosszabított vendégszereplése. Zilahy igazgató a mai nap folyamán megkérte a Vigszínház igazgatóságát, hogy még két napra engedje meg Kiss Irén vendégszereplését. A művész, még kétszer fog fellépni vasárnap este bérletszünetben „Czifranymoruság“ Mézesné, és hétfőn „Buborékok“ Szidonia szerepében.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.
Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 szám

— Személyi hírek. György Endre volt földmívelésügyi miniszter tegnap Debreczenben érkezett. — Medve Miklós miniszteri segédfogalmazó a központi szolgabirosgnál elfoglalta állását.

— Uj bank Debreczenben. A debreczeni társadalom vezéreiből egy értekezleten elhatározták, hogy *Központi bank mint szövetkezet* címen egy bankot alapítanak. Az alapítási munkálatokat már befejezték. Az ala-

kuló gyűlést ma délután tartják meg a városháza nagytermében. Elnökké Szávay Gyulát, alelnökké Lestyán Adorjánt választják meg. A bank üzlethelyisége a Czégely-házban lesz.

— A Csokonai-kör új tagjai. A Csokona-körbe az utóbbi idöben a következő új tagok léptek be: Özv. Kanizsáy Endréné, Jónás Mór bizt. társ. titkár, Oláh Gábor segédkönyvtáros, Szabó János hivatalnok, dr. Farkas Ignác ügyvéd, dr. Jászai Rezső gimn. igazgató, dr. Horvay Róbert realisk. tanár, dr. Molnár István gimn. tanár (Hajduböszörmény), dr. Hegedűs József ügyvédjelölt, dr. Tarján Lóó ügyvéd, Ungár Jenő ügynök, dr. Kovács Gábor jogakadémiai tanár.

— Iparos segédek továbbképző tanfolyama. Az iparos segédek továbbképző és szakrajztanfolyamának megnyitása f. é. november hó 5-én vasárnap d. e. 11-12 óráig leend. Beiratkozhatni vasárnaptól kezdve vasárnap d. e. 9 11 óráig, kedden és pénteken este 7 8 óráig.

— Köszönet nyilvánítas. Zilahy Gyula színiigazgató a következő sorok közlésére kért fel bennünket: Ismerőseim és jó barátaim, a kik boidogult édes anyám halála alkalmából részvét nyilvánítasokkal enyhítették mély gyászomat és fájdalommat. ez uton is fogadják hálás köszönetemet. Zilahy Gyula, a debreczeni színház igazgatója.

— A „Kossuth Lajos“ asztaltársaság a „Debreczen“ sörcsarnokban ma szombaton este 8 órakor estélyt rendez, vendégeket szívesen látunk.

— Megszökött az adó elől. Nem mindennapi eset történt Miskolczon, Glückmann Mór kereskedőnek adótartozása meghaladta a 700 koronát. A kereskedő sokalotta kifizetni a rémsok adót, nagyot gondolt tehát s egy szép reggel elszökött Miskolcztól. A pénzügyigazgatóság most kutat utána. De valószínű, hogy nem fog nyomára akadni.

— A debreczeni cionisták vasárnap délután tartják rendes közgyűlést, mely alkalommal a következő meghívást bocsátották ki. Meghívás. Fölkértnek az „Iwria“ (cionista) egyesület, ugy a rendez, mint a párioló tagjai, hogy f. hó 29-én d. u. 2 órakor a Deák Ferencz utca 8. sz. alatti helyiségünkben tartandó közgyűlésre, tekintve a napi rendre kitzűzött fontos és halaszthatatlan ügyeif okvetlen megjelenni sziveskedjenek. A napirend főbb pontjai: A téli program összeállitása, Tisztikar felmentése és uj tisztikar választás.

— Szabadulás az örökös rabságból. Budapesti tudósítónk jelenti Pötz Mária napszamosnő 20 évvel ezelött meggyilkolta és kirabolta a lakásadó-nyőjét. Akkor életfogytig tartó fegyházra itélték. A rablőgyilkos asszony Mária Nosztrán élte a rabságát. A börtönügyi kongresszus alkalmával azonban a jó viseletű rabok kegyelmet kaptak. Pötz Máriát is kegyelemre ajánlotta a fegyház igazgatója és igy 20 évi raboskodás után ma kiszabadult a fegyházból. Nyomban jelentkezett a főkapitányság nyilvántartási osztályában, ahol bejelentette, hogy a fiveréhez, aki lakatos segéd és a Mohács utca 22. száma alatt lakik, költözik.

Kedvező alkalom.

Több esőtömeget vettünk és igy a ruhaszövetek és vásznak árait telesen leszállítottuk, különösen felhívjuk a figyelmet selyem pamutjainkra 1 gombolyag eredeti ár 30kr. nálunk 15 kr. és a Honig féle csödből meg meglevő férfi gyapju szövetekre. Tisztelettel Wallerstein Fülöp Fiai kistemplommal szembe.

Váltóhamisító ügynök. A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki Pressburg Emil budapesti születésű 28 éves ügynök ellen magánokirathamisítás és uzsorában való bűnrészesség miatt. Pressburg Komorner Aladár Erzsébet-köruti ékszerészszel összejátszva könnyelmű fiatal embereknek szerzett uzsora kamatra kölcsönt. Egy önkéntesnek eladott Komorner révén pár száz koronát érő ékszer, az önkéntessel ellenben 2534 koronáról szóló váltót iratott alá. Sőt rábeszélte az önkéntest, hogy az édes anyja nevét hamisítsa a váltóra. Pressburg számos hasonló gazságot követett el. Most több feljelentés érkezvén ellene, a rendőrség nyomozza. Pressburger középmagas, haja fekete, arca hosszal, barna, szeme fekete, bajusza fekete, kicsi oldal szakált visel. Uriasan öltözködik.

A legénykedés utójátéka. Április 16-án történt, hogy Birki János, Kiss Imre és Vargha András részeg állapotban haladtak Alsó-Józsára. A mikor a városból kiérve a mentelep előtt jártak, szembe jöttek velük Molnár Imre, Kozma Lajos és Tömösi József, kik közül a hét utóbbi azon időben pórtartalékos volt. A két csapat közt szóváltás keletkezett és ebből kifolyólag általános dulakodás támadt, melynek folyamán Molnár Imre Birki Jánost és Kiss Imrét úgy ütötte fölé, hogy azok eszméletlenül rogytak össze. A vér látára Molnár Imre egyik társa Kozma Lajos leoldta oldalfegyverét s azzal a két eszméletlen állapotban fekvő sérültek fejére több ütést mért. Ezen tettökért állottak ma a kir. Törvényszék előtt, a mely Molnár Imrét 5 havi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre és Kozma Lajost 4 havi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte, mely ítélet ellen mindkét vádlott felebezett.

Megugrott uzsorás. Budapesti tudósítónk jelenti. Kétúton szervezett uzsorászövetkezetet tett a rendőrség néhány hónappal ezelőtt rövid időre ártalmatlanná. A szövetkezet uzsorásai, ügynökei és a fölhatók valamennyien az ügyesség fogházába kerültek. A vizsgálóbíró előzetes letartóztatását elrendelő végzése ellen a megijedt társaság fölfolyamodott a vádtaácsához, amely helyt is adott a folyamodásnak és szabadlábra helyezte őket. Szabadulásuk után, mintha mi sem történt volna, folytatták a szipolyozást. A napokban kézbesítették nekik a főtárgyalásra szóló idézést. Valamennyien tudomásul vették a meghívást, csak Pressburg Emil ügynök nem, aki a büntetéstől való félelmében megugrott. Pressbúrgot magánokirathamisítás és uzsorában való bűnrészesség miatt vádolják. Komorner Aladár notórius Erzsébet-köruti uzsorás-ékszerészszel összejátszva, néhány száz korona értékű ékszer akasztott egy önkéntesre, amelyért esérébe egy 2534 koronáról szóló váltót kért és kapott. Pressburg rábeszélésére az önkéntes még édesanyjának a nevét is ráhamisította a váltóra. Pressburg ellen, aki középtermű, fekete haju, hosszal barna arcu, fekete bajuszu fiatal ember és kiesi oldalszakált visel, a budapesti királyi törvényszék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki.

Gyilkosság az országúton. A szebeni országúton, Szerdahely közelében a minap egy meggyilkolt ember holttestére akadtak a hid alatt. A esendőrség megállapította, hogy az áldozat a szebeni Ujváros felé való útjában Kitotoján Péter rovott multu gyulafehérvári lakost kocsjára felvette, aki azután jolttevőjét Alvincznál meg-

ölte. A gyilkos a holttestet a kocsin husz-kilométernyi távolságra vitte és Szerdahely-nél a hid alá rejtette, innen aztán Brádra szökött, ott eladta a kocsit és lovat és a pénzzel eltűnt. A csendőrség nyomában van.

Szerelmi dráma. Békéscsabáról jelentik: Kovács György szarvasi földbirtokos a békéscsabai Kakas-szállóban előbb kedvesét, Tóth Mária tizennyolcz éves békési leányt, aztán önmagát föbelötte. Hátrahagyott leveleikben azt írják, hogy bölcs elhatározással mennek a halálba.

Vasuti szerencsétlenség. Déváról jelentik: Berzova állomás közelében az éjjel vasuti szerencsétlenség történt. Két tehervonatot inpitottak egymásután és éjjel az órtási viharban és sötétségben az utóbb indított tehervonat, minthogy a gépezetője nem látta a jelzést beleszaladt az első tehervonatba. Hét kocsi teljesen összetörtött s a lobomotív kiskiklott. Emberéletben nem esett kár, de a pálya annyira megrongálódott, hogy a forgalom csak átszállással bonyolítható le. Ennek következtében a személyszállító vonatok csak nagy késéssel közlekednek.

Megfagyott emberek. Pécsről jelentik, hogy Kráusz Antal várdombi utkarparót a decsi szőlőhegyen a minap halva találták. A vizsgálat megállapította hogy a szerencsétlen ember éjszaka megfagyott. A tolnai határban is megfagyott a minap egy öreg asszony, akinek nevét eddig nem sikerült megtudni.

Meglopta nagy atyját. Egri Gyula tetétleni lakos a folyó év Junius havában Kenézi Gábor kenyeres pajtásával összebeszélvén, elhatározták, hogy pillanatnyi anyagi zavarukon aként segítenek, hogy Egri Gyula a jómódu nagy apjuktól pénzt lop, Egri Gyula a megbeszéléshez híven végre is hajtotta a lopást s nagyapjának bezárt szekrényét álkulccsal kinyitván, abból 1100 koronát kiemelt. A bűnös uton szerzett pénzzel Egri és Kenézi Debreczenbe jöttek s a mig tartott belőle, ugyancsak vig életet éltek, s egyik zajos multságuk alkalmával Egri Gyula Kenézinek 210 koronát ajándékozott a lopott pénzből. Tettükért ma vontakérdőre a debreczeni törvényszék, amely Egri Gyula ellen az eljárást beszüntette, a mennyiben az érzékenyen megkárosított nagyapa a rossz utra vévedt, de javulást fogadó unokájának megbocsájtott s büntetését nem kiánta. Nem bujhatott ki azonban a törvény szakaszai alól Kenézi Gábor, sőt a törvényszék orgazdaságért 7 havi börtönrre ítélte. Vádlott az ítélet ellen felebezett.

Pergetett csemegeméz és czukortorma a legolcsóban beszerezhető Dávid Zoltán üzletében Rakóczi- és Eötvös-utca sarkán. Telefon 315.

Irodalom.

Ady Endre új versei. A Pallas irodalmi és részvénytársaság (V. Honvéd-utca 10.) kiadásában Ady Endre új verskötetete jelenik meg decemberre. Ady Endrének rövid idő alatt külön és megkülönböztetett hely jutott a magyar litteratúrában. Nem tartozik senkihez, nem hasonlít senkire, lírája a gondolatoknak és a nyelvnek töretlen, új utain jár. Az ut, a melyet magának vág, különös, érdekes, merész, de szép és egy erős poétának az útja. Az új érzések új hangjai tömör, zengő, hatalmas akkordokban szólalnak meg verseiben. Az irodalmi

izlés arosztokáikhoz szótnak ezek a versek és a verskötetet kiadó részvénytársaságnak oka van hinni, hogy a magyar közönségnek egy nagy csoportja, a versolvasók elite-je fogadja majd hálával és megelégedéssel az új könyvet. Ady Endre új versei decemberre jelennek meg. A kötetre — mely mindenképen előkelő és művészi kiállításában méltó lesz a poéta kivételes egyéniségéhez — a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál lehet előfizetni. Az előfizetési ár tízve 3, díszes kötetben 5 korona, mely összeg a társaság könyvkiadó hivatalának (V. Honvéd-utca 10.) küldendő be, Budapest, 1905. október hóban. Pallas irodalmi és nyomdai részv-társ. Budapest, V. Honvéd-utca 10. sz.

A Debreczeni Főiskolai Lapok. Tegnap jelent meg a Főiskolai Lapok második száma Kiss Endre joghallgató szerkesztésében, mely igen ügyes lap. Jelen számba Matolcsy Sándor írt igen tartalmas cikket a megalakítandó Országos diákszövetségről. Kiemelendő továbbá Papp Lénárt és Kiss Endre élvezetes elbeszélései. Igen szép versek vannak benne Kuthy Sándortól és Julow Vikortól. Emeli értékét az is, hogy jelen számban Színház néven is állandó rovat nyitattott, melyben a városi színház által előadott értékes darabok tartalma irodalmi szempontból ismertetnek és az előadás felett is bírálat mondatik. Tartalmá kiegészítik még az ifjusági hírek, sakkrovat stb

TÁVIRATOK.

Tisza nyilatkozata.

Az ellenzék szimpatizál Tiszával.

A haladó párt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 27.

Politikai munkatársunk az éjjeli órákban azt jelenti, hogy gróf Tisza István állástoglalásával az ellenzék rokonszenvezik. Tisza ugyanis amint azt lapunk tegnapi távirati vonatában megirtuk az általános és titkos választói jognak azzal a meghatározásával, a melyet Fejérváry állapított meg, nem rokonszenvezik, sőt a nemzet veszedelmét látja abba. Ezért nyilatkozott meg, s ezért jelentette ki, hogy az ellenzékbe megy át.

A szabadelvű párt nagy többsége azonban nem helyesli a vezérálláspontját — s bizonyos, hogy a szabadelvű párt fele Fehérváryhoz fog csatlakozni.

Kossuth nem jön Debreczenbe.

Budapesti tudósítónk tegnap éjjel jelentette, hogy Kossuth Ferencz és gróf Apponyi Albert a vasárnapi beszámolóra Debreczenbe jönnek. A megállapodás tényleg az volt, bármint ostobáskodik egyik délután megjelenő helyi lap, hogy Kossuth és Apponyi vasárnap Debreczenben fognak választ adni a Fejérváry programjára, De mert Fejérváry csak az esti órákban

Darvas Testvérek

női felöltő áruháza

Debreczen, Fehérvári szőlőda épület, Kistemplommal szemben.

Pontos kiszolgálás.

legszebb őszi és téli női felöltők

szőrmekabátok, collik, leány kabátok és kópények a legmérsékeltőbb árban kaphatók.

Állandó kiállítás az idény legremekebb ujdonságaiból.

mondja el a programját, így a két vezér máskorra halasztotta debreczeni utazását.

A haladó párt.

A hatalomhoz minden nap közelít egy pár gyanus alak. A szabadelvű párt jó része át fog menni Fejérváryhoz, sőt a dissidensek közül is akad olyan, aki oda szegődik a fekete-sárga zászlóhoz. Az új kormánypart, a mely Fejérváry szekerét tolja, állítólag már száz tagot számlál.

Vasuti katasztrófa.

Düsseldorf, október 27. A hampeldortmundi gyorsvonat Borgfeld mellett össesütközött egy személyvonattal. Egy ember halálosan öten pedig súlyosan megsebesültek.

Nagy tifusz járvány.

Jungbunslan, október 27. A városban tifusz pusztít. Eddig a lakosság között 97, a katonaság között pedig 8 esetet állapítottak meg hivatalosan. Több eset halálosan végződött. a járvány oka rossz ivóvíz.

A lángban álló Oroszország.

Krakov, okt. 27. A távirtdai szolgálatot újra megkezdtek, ami által lehetségessé válik, hogy a 24 ike óta történekről jelentés érkezzen. 24-én az egyetemen több munkágyűlést tartottak meg. E gyűlések egyikében az a hír terjedt el, hogy Konstantinidi nevű egyetemi hallgató, akit egy katonai őrszem megsebesített, meghalt, továbbá esőcselék a diákokkal szembe erőszakszkodott. A mikor azt hallották, hogy a katonai csapatok jönnek, elhatározták, hogy az egyetemet elzárják, hogy védelmi állásba helyezkedjenek. Távirószlopokból és utcái kövekből nyolcz barikádöt állítottak fel. A barikádok által elzárt terület magában foglalta a székesegyházat, — az egyetemet és a törvényszéki épületet. A törvényszéki irattárt elpusztították. Az ajtókat és ablakokat, kövekkel, szénnel és oszlopokkal torlaszolták el. Az egyetemen egybegyűlt tömeg 3000 személyből állott. A házakon forradalmi feliratú vörös zászlók lobogtak. A város három pontján mentőállomásokot létesítettek. Délben nagyobb mennyiségű lőfegyvert és szurófegyvereket hoztak, a melyeket a felkelők között osztottak szét. Egyszerűleg kirabolták a városban a fegyvertüzleteket. Dragonyosok fedett állásból tüzeltek a tömegre. Tíz embert megöltek, számosat megsebesítettek. 300 ember később a szár arczképével és a birodalmi lobogóval hazafias tüntetést rendezett. A csapat összetört egy katonai mentőkocsit, a melyvel találkozott, orvosokat, betegápolókat és diákokat megvert. — A csapat ezután munkásokkal találkozott, kik revolverlővésekkel szétkergették őket. — A munkások ezután a reakcionárius irányzatú Yuzim Kraj nevű ujság és a hivatalos lap szerkesztősegeinek ablakait zuzta be. A csavargók felhasználják a zavart, a melyet a távolfekvő részeken a rendőrség eltávoása előidéző, a járó-kelöket ütlegetli és üzleteket rabol. A kormányzó Mau altábornagynak átadta hivatali hatalmát. A legtekintélyesebb polgárokból bizottság alakult, a melynek feladata a közjólét felett gondoskodni. A bizottság tárgyalásokba lépett a kormányzóval. E közben a közeli helyiségekből katonai csapa-

pa'ok érkeztek meg. A jóléti bizottság a kormányzó beleegyezésével a rend fentartására felfegyverzett munkásokból és diákokból polgárőrséget alakított, a melyet a polgárság tetszéskiáltásokkal fogadott. A város egyes pontjain katonai csapatok a polgári őrségre löttek, miközben több személy megsebesült. A polgári bizottság az altábornaggyal tárgyalásokat folytatott, hogy az egyetem átadására vonatkozó feltételeket megállapítsa. Az egyetemen elzárják elhagyhatják a barikádokat, hogyha leteszik a fegyvert és az egyetem einagyásakor énekelniök nem szabad. Megengedték, nekik, hogy akadálytalanul csatlakozhassanak a Skobelev-téren egybegyűlt társaikhoz, kik ott nagy népgyűlést tartanak. A fegyverek az egyetemi hatóság-nak átadandók. Az egyetemen elzárta el-fogadják e feltételeket és teljes rendben el-hagyták állásaikat. A Péter Pál teret katonaság szállotta meg. A néptömeg, mely a katonai csapatok megett foglalt állást, az egyetemenek egy század dragonyosság által kísért védőt üdvkiáltásokkal fogadtak. Abban a kerületben, melyben az egyetem van, kihirdették az ostromállapotot.

Elfogott ékszerlovaj.

Támadás egy detektiv ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 27.

A mult hónapban Prága egyik szállodájában ismeretlen tettes ellopta a Bauer Testvérek bécsi ékszerészek huszszeker korona értékű és egy kis kézi táskában őrzött ékszereit.

A nyomozás semmi eredményre nem vezetett és az ékszerészek pusztán azzal a gyanujokkal éltek, hogy egy krakkói Kender Viktor nevű utazó viselkedett velük szemben kissé gyanusan.

Az adott loírás után Kendert országosan körözték s néhány nap előtt Komárom egyik kávéházában a kávé s feltűnő hasonlatosságot talált egy vendége és a körözött Kender személyleírása között.

Detektiveket hivatott, de a gyanus idegen eleinte meg akart szökni, aztan fojtogatni kezdte a detektivet, s amikor végre többen lefogták, zsebében tényleg néhány ékszeret találtak. Az ékszerek mellett még egy éles tört és finom angol megtöltött revolvert is hordott.

Az idegen egyik zsebében kicsi podgyasztáskája kulcsára is ráakadtak, a mikor kinyitották a táskát, abban még benne volt a prágai lopás valamennyi ékszere,

A Bauer testvéreket azonnal táviratilag értesítették erről a fogásról, a kik eljöttek Komáromba s ráismertek az idegenbe általuk jelzett Kender Viktorra. Az ékszereket is a sajátjuknak mondták. Az elfogott igazi neve Gyakovszky Viktor és Eperjesről.

Többet nem tudott még eddig róla kideríteni a komáromi rendőrség.

REGÉNY-CSARNOK.

A hetes számú zárka.

39

Bűnügyi regény.

Liprani herceget kihallgatták és ő kimerítően beszélt el a betörés eseményeit. Tíz óraker tört ugyanis haza, tizenegyig olvasott. Azután szolgáját aludni küldte és így egyedül maradt. Majd szivarra gyújtott és lement a kertbe sétálni. Kijél lehetett, mi-

kor ismét felment lakásába. Hirtelen úgy rémlett neki, mintha a titkos lépcsőn neszt hallana.

Figyelni kezdett, a zaj folyton közeledett. Vánkosa alatt mindig ott van két töltött pisztoly.

A zaj egészen melléte volt, tovább már nem várhatott. A további események már ismeretesekek.

Ezen előadás daczára valószínűségének, Buvardot még sem elégitette ki. Gyanus volt előtte, hogy a harmadikról szó sem esik. Ezért érthető is, hogy Buvard mindenekelőtt a „báró“ után nyomozott. Meg is találta ugyanott, ahol előtte való nap a „szenes“-t. Most már minden gyanuja alaposnak mutatkozott, mert az előtte fekvő hulla Landree báró volt.

— Tehát ez is oda van, mormogott magában. Azon három közül, kik aznap abban a szállóban laktak, már kettő oda van. Hátra van még a harmadik, de az nem menekül ki kezeimből!

(Folytatjuk.)

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1905. október 27.

Készaru 10—20 magasabb határidők emelkedők.

1905. októberi buza	—
1906. áprilisi buza	17.54.—56
októberi rozs	—
1906. áprilisi rozs	14.50.—52
októberi zab	—
1906. áprilisi zab	14.12.—14
1906. májusi tengeri	14.02.—04
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szzeptemberi	—
1906. szzeptemberi repce	25.00.—20

Szerkesztői üzenetek.

Ötvös Ernő. (Budapest.) Az Őszi idil nem közölhető.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet 27 szám (O) Bérlet 27 szám (O)

Debreczen, szombat, 1905. október 27-én:

Kiss Irén a Vigszínház tagjának második felléptével:

Az államtitkár ur.

Vigjáték 3 felvonásban. Rendező: Polgár S.

S Z E M É L Y E K :

De'la Máre államtitkár a belügyminisztériumban	Polgár Sándor.
Bouquet	Békés Gyula.
Lambertin	Deési Alfréd.
Lardilae	Kondor Ernő.
Liegeois	Vadász Lajos.
Chalardon	Sarkady V.
Bunel, hivatalszolga	Szabó Gyula.
Gentil	Juhay József.
Hippolyte	Szifágyi Ernő.
Pingouin	Perényi József.
Mariollené, Lambertin anyósa	Klas Irén.
Gilberte, Lambertin felesége	Szabó Irma.
Susanne, Mariellené legidősebb leánya	J. Csáder Irén.
Adél, szakácsnő, Lambertinnél	Sz. Gárdonyi T.

Őszi és téli a legtartósabb a legszebb a legjobb **Czipők** készen kaphatók és mérték után **Krausz Mór** és osztrák megrendelhetők. czipésznl. Főtér 34. szám.

szekorra

és osztrák

czipésznl. Főtér 34. szám.

Szabó
Mintákkal

Nyilttér.

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantizált szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és színes ujdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszonynak, bálba, társaságra és utcai tolettnek és blousoknak, bélések stb. való K 1.15-től K 18-ig méterenként.**

Osztás jótállás melletti szolid selyemszövetet árulunk, direct magánosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 18. (Svájc.)
2 Selyemszövet-kivitel, — Kir. udv. szállítók.

**Az előkelő
hölgyközönséghez.**

Nagyságos asszony!

Hazatérve külföldi bevásárlási utamról, van szerencsém a közelgő őszi és téli idény alkalmával a nagyra becsült érdeklődő hölgyközönséggel közölni, miszerint ezúttal is arra fordítom főfigyelmet, hogy mindazt, amit a legújabb divat női, leány és gyermek felöltőkben, köpenyekben, raglánokban, bundákban, szörme ujdonságok, Jaquet, Paletók és Figarókban stb., produkál nagy választékban és legizlésebb formákban és modellekben szerezzem be.

Áruházam

ma már teljesen fel van szerelve és oly változatos minden izlésnek és igénynek megfelelő készletet mutat fel, hogy nem kételkedhetem miszerint minden hölgy megtalálja nálam azt, amit keres. Annál is inkább, mivel minden egyes darab meglepően olcsó.

Kérve a nagyra becsült hölgyvilág szíves látogatását, köszönetet mondok az eddigi szíves pártoláért és vagyok

alázatos tisztelettel

Halmágyi Sámuel
utóda
Debreczen.

Divat ujdonságaink

az őszi idényre megérkeztek. Női ruha és kosztum kelmék. Bluz selymek, jó mosó barchentek és flanellek a bel- és külföld legelső gyáraiból.

Szörme boák és gallérok

női és férfi

Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olcsó árakhoz.

A világhírű **francia P. D. jegyű kítőnő szabásu**

fűzők

egyedüli raktára

Szabó Lajos Fiai cégnél

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek raktárra

az őszi divat ujdonságai.

Divat kelmék.

Angol flanellek.

Posztók Costümre.

Mosó vellezek stb. stb.

Külön szőnyeg osztály.

Egész éven át nyitva.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely

Nagyvárad mellett.

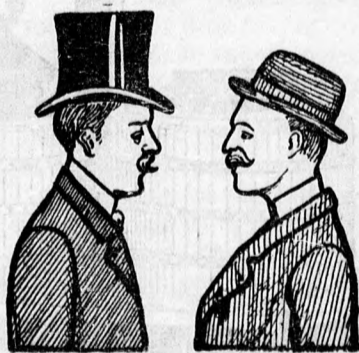
Gyógyjavallat **Csuz (Reuma)** és **Köszvény ellen** I-ső rendű napi ellátás szoba, fűtés, világitás és fürdés

6 koronától feljebb.

Prospektust küld az Igazgatóság.

Egész éven át nyitva.

Egyik ember a másikkal ajánlja.

KUNMÁRTON

kötszer-, keztü- és férfidivat üzletét.

Piacz-utca 12. szám.

Francia gummi óvszerek 30%-al olcsóbban mint bárhol.

Passpartouk

papirképek festményekhez a legizlésebb kivitelben, szolid színben

Antalfy F.

könyvkötészetében készülnek Debreczen, Piacz utca 31. a városházzal szemben.

Őszi idényre megérkeztek

remek kivitelben sima és mintás posztók, szövetek, flanellek és parchetek, Férfi és gyermek Trico. Paplanok 2 frittól feljebb. Futó és nagy szőnyegek, ágyterítők, alsó szoknyák flanel, parchet, fekete és színes clottból, bugyagét téjben és fehérben. Disz és bőrkötények nagyválasztékban. Férfi ing fehér 1 ft., hajtásos 1.20, 1 gallér 12 kr., közelő 20 kr.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Köhögés.

A ki ezt meg nem figyeli, vészkedik saját testén!

KAISER mell-caramellai
a 3 hárszával.

Orvosilag kipróbált és ajánlva köhögés, rekedtség, katharrus, nyálkásodás és gégekatarrus ellen.

4512 közj. hit. bizonyítvány, hogy igaz, amit ígér. Csomagja 20 és 40 fillér Tóth Béla, dr. Róthschnek V. Emil és Mihalovits gyógyszerár. ban.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni, hogy tulajdonított raktár miatt a férfidivat cikkek

(u. m. ingeket, alsó nadrágokat, gallérokat, közelőket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevőközönség szíves figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel

BORSOS KATA

DEBRECZEN, Városháza.

Táncziskola megnyitás.

Van szerencsém az igen tisztelt szülék b. tudomására hozni, hogy az iparos colont folyó hó 18-án megnyitottam s november hó 6-ikán, hétfőn pedig kizárólag **Polgár családok részére nyitok**

uj táncztanfolyamot.

Tanórák: Hétfő, szerda és pénteki napon este 7 órától 9 óráig. Beiratásokat elfogadok a mai naptól lakásomon d. e. 8 órától 9 óráig és este a táncziskola helyiségében. Kívánatra külön colont háznál is tartok. Külön boston órák bármely időben. Lakás és tánczterem (Csapó-utca 17.) „Korona” című tánczterem.

Maradok tisztelettel

Schaf János

